

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3Tos/66/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6923010009
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mandáák
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6923010009.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mandáaka a sudcov JUDr. Mária Šuleja a Mgr. Ivany Datlovej, na neverejnom zasadnutí dňa 14. júna 2023 v trestnej veci odsúdeného H. D. za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., o jeho sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 15Nt/1/2023 zo dňa 20.04.2023, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného H. D. z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 15Nt/1/2023 zo dňa 20.04.2023 samosudca podľa § 399 ods. 2 Tr. por. zamietol návrh odsúdeného H. D., na povolenie obnovy konania v trestnej veci Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 11T/79/2019 za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí zo dňa 20.04.2023 sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil prostredníctvom obhajcu podaním doručeným okresnému súdu dňa 09.06.2023. Argumentoval tým, že návrh na povolenie obnovy konania odôvodnil tým, že poškodený podpísal čestné vyhlásenie o tom, že odsúdený nebol páchatelom, ale bola ním iná osoba, ktorú spoznal pri G. neskôr. Toto však uviedol na hlavnom pojednávaní a preto súd odmietol zadovážiť nový iný dôkaz, ktorý predtým nikto nenavrhol a ani si naň nikto nespomenul, vrátane žalobcu, obhajcu alebo súdu. Počas výkonu trestu odňatia slobody zistil, že je možné vykonať dôkaz spočívajúci v zisťovaní spôsobilosti svedka reprodukovať reálne skutočnosti správne v dôsledku stavu zníženej rozpoznávacej schopnosti po požití alkoholických nápojov a vstave silnej alkoholovej opitosti, pričom túto skutočnosť je možné zistiť len posudkom znalca. Návrh na povolenie obnovy konania podal až potom, ako zistil požitie rovnakého množstva alkoholu u rôznych jednotlivcov nemá rovnaký vplyv na ich duševný stav, rozpoznávacie schopnosti, ovládacie schopnosti, motoriku, reakcie, biológiu, ale je rôzny v závislosti na individuálnej biologickej konštrukcii osobnosti. V pôvodnom konaní sa iba zisťovalo či svedok požil alebo nepožil alkohol. To však nedalo odpoveď na to, či takom stave mal dostatočnú rozpoznávaciu spôsobilosť. Z uvedeného dôvodu požadoval povolenie obnovy konania za účelom vykonania nového dôkazu - znaleckého skúmania individuálneho vplyvu požitia alkoholu u svedka, z hľadiska zachovania jeho kognitívnych schopností a spoľahlivosti jeho spoznania.

Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd nadriadený, zistil, že sťažnosť podal odsúdený ako oprávnená osoba v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bola prípustná. Následne preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému odsúdený podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Odsúdený H. D. bol rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 11T/79/2019 zo dňa 05.03.2020, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3To/50/2020 zo dňa 22.04.2020 uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov nepodmienečne, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podaním doručeným okresnému súdu dňa 09.01.2023 odsúdený požiadal o povolenie obnovy konania vo vyššie uvedenej veci. Návrh odôvodnil tým, že kritického večera sa cestou z mesta zastavil pri večierke pri pošte v F. Z.. Tam sa stretol s jedným jemu neznámym chlapom, s ktorým sa dal do reči, ktorý mu dal vypiť pivo. Zdržal sa s ním asi 20 minút a potom s tým chlapom išiel na sídlisko R. po ulici S.. Pred telocvičňou M. sa od tohto chlapa odpojil a išiel sa vymočiť. Za ten čas tento chlap odišiel a stratil sa mu z dohľadu, už s ním viac do kontaktu neprišiel. Išiel do reštaurácie v B. park, kde sa stretol s kamarátom S. F.. Mal u seba v hotovosti cca 160,- Eur a ten mobilný telefón, čo našiel. Následne opísal kontakt s policajťami, ktorí ho preverovali. Okresný súd v pôvodnom konaní nevysvetlil, ako dospel k záveru, že je páchatelom trestného činu. Znalecký posudok o ovplyvnení poškodeného nemohol predložiť, pretože vykonanie tohto dôkazu môže nariadiť len súd. Jeho rodičia zaobstarali dôkaz o tom, že S. O. ho vylúčil ako páchatela.

K návrhu pripojil čestné vyhlásenie S. O., v ktorom tento vyhlásil, že páchatelom trestnej činnosti nebol H. D.. Ďalej uviedol, že v ten večer popíjali pri večierke pri pošte v F. Z.. Páchatelom bol iný chlap, ktorého videl neskôr v októbri pri G. v F. Z. a vtedy si uvedomil, že to bol ten páchatel a nie H. D. a toto povedal aj na súde. Je mu to veľmi ľúto, ale pomýlil sa. Čestné vyhlásenie podáva z vlastného podnetu a dobrovoľne matke odsúdeného, aby ho podala na súd.

Z obsahu spisu zároveň krajský súd zistil, že uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 11Nt/6/2020 zo dňa 19.11.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5Tos/146/2020 zo dňa 12.01.2021 bol návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania zamietnutý, pretože neboli zistené podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr. por.

Podľa § 394 ods. 1 Tr. por., obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatela, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatela, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Skutočnosťou skôr neznámou v zmysle citovaného ustanovenia je potrebné rozumieť určitý objektívne existujúci jav, ktorý je v tej istej veci dôkazom, ale ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci. Dôkaz predtým neznámy môže byť taký dôkaz, ktorý v pôvodnom konaní nebol vykonaný, alebo taký, ktorý sice bol v pôvodnom konaní vykonaný, ale s novým obsahom. Existenciu nových skutočností v konaní o povolení obnovy konania je zároveň potrebné preukázať.

Pri posudzovaní podmienok obnovy konania podľa citovaného zákonného ustanovenia súd hodnotí návrh z dvoch hľadísk, a to či ide o skutočnosti alebo dôkazy predtým súdu neznáme a zároveň či by tieto skutočnosti alebo dôkazy samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi známymi už v pôvodnom konaní mohli viesť k inému rozhodnutiu, než je pôvodné právoplatné rozhodnutie uvedené v § 394 ods. 1 Tr. por.

Sťažnostný súd poznamenáva, že skúmanie, či nové skutočnosti alebo dôkazy sú tak kvalifikované, že sú spôsobilé samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné, než pôvodné právoplatné rozhodnutie, sa realizuje porovnaním doteraz vykonaných dôkazov a doterajšieho skutkového zistenia uvedeného vo výroku právoplatného rozhodnutia, s dôkaznou silou a významom novo tvrdených skutočností a novo navrhovaných dôkazov. Pre pozitívne rozhodnutie o návrhu na povolenie obnovy konania musí byť výsledkom tohto skúmania dôvodný predpoklad pre možnú zmenu pôvodného právoplatného rozhodnutia.

V konaní o obnove sa však nepreskúmava zákonnosť a odôvodnenosť pôvodného rozhodnutia, ale len otázka, či nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré boli v tomto konaní navrhnuté, boli orgánom činným v trestnom konaní a súdu v čase rozhodnutia neznáme a zároveň, či by samy o sebe alebo v spojení s inými dôkazmi boli spôsobilé odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo treste.

Uznesenie okresného súdu, ktorým bolo rozhodnuté o zamietnutí návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania, je správne a zákonné, a za také možno považovať aj jeho odôvodnenie, preto sa s ním krajský súd stotožnil a v podrobnostiach naň poukazuje na stranách č. 3 a 4.

Pri posudzovaní sťažnosti odsúdeného proti napadnutému uzneseniu okresného súdu v kontexte celého doterajšieho predchádzajúceho konania ani krajský súd nezistil, že by konanie o návrhu odsúdeného prinieslo nové skutočnosti alebo dôkazy, okresnému súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi skôr známymi odôvodniť iné ako súdom prijaté rozhodnutie. V prvom rade je potrebné poukázať na to, že z čestného vyhlásenia poškodeného nevyplýva žiadna nová skutočnosť, ktorá by nebola okresnému súdu známa v pôvodnom konaní, keďže poškodený už v konaní pred súdom prvej inštancie vypovedal, že skutočným páchatelom trestného činu bola iná osoba, pričom konajúce súdy sa s touto zmenenou výpoveďou zaoberali a túto považovali za účelovú, zohľadňujúc ostatné vykonané dôkazy. Naviac pochybnosť o obsahu čestného vyhlásenia vyvoláva aj to, že bolo napísané v slovenskom jazyku, hoci poškodený na hlavnom pojednávaní potreboval tlmočníka do maďarského jazyka a vyhlásil, že nevie čítať. Keďže úlohou obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je náprava skutkových väd právoplatného rozhodnutia, neobstojí ani odsúdeným namietané nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov.

Krajský súd rovnako ako okresný súd konštatuje, že skutočnosť, že poškodený bol v čase jeho prepadnutia pod vplyvom alkoholu, bola známa už od začiatku trestného konania a súd prvého stupňa na ňu prihliadol aj vo svojom rozsudku. V rámci obrany odsúdenému preto v pôvodnom konaní nič nebránilo, aby podal návrh na vykonanie znaleckého dokazovania na určenie stupňa vierohodnosti poškodeného vzhľadom na jeho opitosť, čo však nespravil.

Zároveň uvádza, že odsúdený bol zo spáchania skutku usvedčovaný nielen výpoveďou poškodeného, ale výsledkami vykonaného dokazovania (zaistenie mobilného telefónu odcudzeného pri lúpeži, ako aj odcudzených finančných prostriedkov u odsúdeného), výpoveďami svedkov Bc. M. S. a F. Z., zápisnicou o obhliadke miesta činu vykonanej v herni B. park zo dňa 26.08.2019, výsledkami znaleckého dokazovania ohľadom DNA (znalecký posudok T.: A.-G.-SL-I.-XXXX/XXXX zo dňa 20.11.2019), ako aj vykonanou rekogníciou, pri ktorej poškodený opoznal odsúdeného.

S poukazom na predtým uvedené uložený trest vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov nepodmienečne nemožno považovať za taký, ktorý by bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu, za ktorý bol H. D. odsúdený, ani k jeho pomerom, ani ktorý by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Záverom preto krajský súd konštatuje, že odsúdeným navrhované dôkazy nie sú v spojení s už skôr známymi dôkazmi takého charakteru a dôkazného významu, vzhľadom na dôkaznú silu a hodnotu, ako aj komplexnosť a rozsah dôkazov vykonaných v pôvodnom konaní, aby mohli mať zásadný vplyv na právoplatné rozhodnutie o jeho vine a treste, resp., ktoré by mohli viesť k inému meritórnemu rozhodnutiu v uvedenom konaní.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por., nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Z uvedených dôvodov senát krajského súdu sťažnosť odsúdeného v súlade s citovaným ustanovením ako nedôvodnú zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.